



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XIX. Idem a Eliensi. Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

per testes præscriptio sit probata, de communi f. n. cõsilio diffinivimus sententialiter, quod Eveshamen. cœnoqium liberum est in capite, tanquam ab Episcopali jurisdictione prorsus exemptum, & soli Rom. Pontif. & Ecclesiæ Rom. subiectum; tutelâ tamen ipsius Cantuar. Archiep. reservata; in membris autem, videlicet in his, quæ non probantur exempta, diocesano Episc. ipsum decernimus subjacere, propter quæ Abbas ad Synodum ejus debet accedere, primumque locum post V Vigornien. Episcopum obtinere: pro ipsis quoque membris, ut diximus, non exemptis, idem Abbas tenetur V Vigornien. Episc. exhibere reverentiam, obsequium, & honorem, quibus V Vigornien. Episcop. sibi competenter exhibitis debet manere contentus.

NOTÆ.

1. a **E**veshamen. Ita legitur in tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 7.* in hac verò sextâ legitur, *Evesham.* sed utrobique malè, quia legendum est *Evesham.* quod monasterium est Divi Benedicti, ut probavi in *cap. 3. de in integr. restit.*
 b *Gladus bis acutus.* Verba sunt capitis 1. Apocalypsis, quæ exponit Barbofa in *presenti.*
 c *Wigornien.* De Wigornien. diocesi Angliæ nonnulla adduxi in *cap. nostri o. de elect.*
 2. d *Resideret.* De ordine sedendi Prælatorum in Conciliis latè agit Fiesacus in *cap. quod sedem, §. 1. de officio ordin.* etiam aliqua notavi in *princip. Concil. liber.*

COMMENTARIUM.

3. **L**icet monasterium exemptum sit principaliter in capite, non ideo ejus membra exempta videntur, ut de monasterio Rothonen. & ejus Ecclesiis decrevit idem Innoc. III. *lib. 1. registr. 13. epist. 7.* Episcopo Venetensi ita rescribens. (Cum movisses olim adversus Rothonen. monasteriũ quæstionem, asserens monasterium ipsum, ac parochiales Ecclesias ejus ad te de communi jure spectare, utpote in tua diocesi constitutas, in eis-

dem jura tibi Episcopalia vindicando; & ex parte monasterii diceretur, idem monasterium cum parochialibus Ecclesiis suis Romanorum Pontificum privilegiis ab antiquo libertate donatum, super eadem causâ frequenter fuerunt literæ Apostolice impetratæ. Denique autem utraque pars in venerabiles fratres nostros Nanneten. & Briocen. Episcopos sub certâ penâ, & juramento interposito compromisit, qui rationibus utriusque partis auditis, & monasterii privilegiis diligenter inspectis, de Concilio peritorum illud in capite liberum sententialiter decreverunt. Verum quia Ecclesiæ parochiales ipsius exemptæ nullatenus probabantur, pronuntiaverunt eisdem ad jurisdictionem tuam, sicut alias tuæ diocesis Ecclesias, pertinere, & statim de consilio fratrum nostrorum pronuntiavimus, monasterium sapeditum in capite liberum, & à tua jurisdictione prorsus exemptum, decernentes parochiales Ecclesias ejus, quæ minimè probantur exemptæ, tibi diocesana lege subiectas. Nec enim ex libertate capitis membrorum nascitur libertas: quæ quia juri communi derogat, nominatim, expresseque dari debet, & nominatim probari.) Ut post congestos à Barb. in *presenti, & alleg. 123.* docet Bolquetus in *notis ad dictam epist. 7.*

CAPUT XVIII.

Idem ^a *Aufonen. Episcop.*

Ex parte tua fuit quæsitum, utrum clerici, & laici, qui literas protectionis ostendunt, in quibus personæ suæ ex pronomine, cum omnibus rebus suis sub Apostolicâ protectione consistere declarantur, à jurisdictione Episcopi diocessani sint exempti. Nos autem tibi respondemus, quod per literas hujusmodi ab Episcoporum suorum potestate minimè ^b subtrahuntur.

NOTÆ.

1. a **A**ufonen. In tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 8.* legitur *Auron.* sed perperam; nam Aufona civitas antiqua Episcopali Sede condecorata est in Hispania, in provincia Taraconensi, ad montis Pyrenæi radices sita, hodie dicitur *Viequa* à Barcinone decem milliariibus Hispanis, à Gerunda sex distans. Ejus vetusti simũ nomen *Ausa*, five *Aufona* fuit, de quo, & ejus conditore agunt Pujadas *lib. 4. hist. Catal. cap. 14. & 34.* Tamayus

^a Salazar *tom. 3. martyrol. Hisp. die 28. Maji.*

^b *Subtrahuntur.* Consonant textus in *cap. recepimus, hoc tit. cap. per tuas, de majorit. & obed.* Ideoque exemptio non probatur per literas protectionis, quas plerunque Pontifex certis personis, aut monasteriis concedit, ut probat Bruno Chafsaing, *de privil. regul. tract. 2. cap. 2. propos. 1.* qui resolvit, protectionem hanc illud operari, videlicet ut ita receptus sub protectione non possit excommunicari, interdici, aut suspendi ab aliis quàm à Pontifice, aut Legato à latere.

CAPUT XIX.

Idem ^a *Ehemsi. Episcopo.*

Pastoralis officii. *Et infra:* Interrogasti præterea, utrum viri religiosi, quibus à Sede Apostolica est indultum, ut Ecclesias suas in proprios usus ^b convertere possent, decedentibus ^c personis earũ, liceat auctoritate propriâ possessiones earundem Ecclesiarum

Ecclesiarum intrare, vel per diocesanum in ipsam sint potius inducendi. Ad quod utique respondemus, quod nisi fortè in indulgentia Summi Pontificis id continetur expressum, suo Episcopo inconsulto in possessionem ipsarum eis non est licitum introire, quia per indulgentiam huiusmodi Episcopali juri non credimus derogari.

NOTÆ.

1. a **H** *Elensf.*) Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. final. & in cap. pastoralis, de offic. ordin. ubi alias partes hujus decretalis congesti.
b *Convertere.*) Quod aliàs facere non poterant, juxta traditam cap. 2. de supplend. neglig. cap. de monachis, de preb.
2. c *Personis.*) Possessoribus videlicet; nam unio

facta monasterio tantum operatur effectum defunctum Rectore ipsius Ecclesiæ, ut probavi in cap. sicut unire, de excess. Pralat.

d *Possessionem.*) Tum quia privilegium ita interpretandum est, ut quanto minus noceat juri communi: tum quia nemo potest apprehendere propriam auctoritate possessionem beneficii, Ecclesiæ, ut probant Covarruv. lib. 3. var. cap. 6. num. 7. Moneta de commut. cap. 11. num. 91.

3.

CAPVT XX.

Idem Episcopo & Capitulo^a Tripolitan.

Petitistis per Sedem Apostolicam edoceri, utrum cum propter Hospitalarios, vel Templarios civitas vestra generali supponitur interdicto, eisdem non fervantibus, vos illud teneamini observare. Ad quod sic duximus respondendum, quod illorum excessus vobis non præbet licentiam excedendi: sed si præfati Hospitalarii, vel Templarii privilegiorum suorum fines exceßerint violando temerè interdictum, quod pro illis fuerat promulgatum, ne ipsi videantur de aliorum fletu ridere, vos in pœnam præsumptionis eorum quamdiu ipsi violaverint interdictum, de nostra licentia^b celebretis. Datum Signiæ xlv. Kal. Octob. P. N. anno 15.

NOTÆ.

1. a **T** *Ripolitano.*) Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc tit. cap. 3. & reperitur textus hic in ipso registro Innoc. III. edito à Bosqueto lib. 3. regestr. 15. epist. 160. ex quo textum

hunc transcribo. De Tripolitana Ecclesia nonnulla adduxi in c. 1. de transl. Episcop.

b *Celebretis.*) Speciali gratiâ, quæ in præfenti à Pontifice fit, aliàs etiam Hospitalarii non observassent interdictum, tamen alii clerici illud observare debebant.

2.

CAPVT XXI.

Idem.

Quoniam sicut nobis per tuas literas intimasti, per confessionem constat partis adversæ, quod^b Nepesinus Episcopus Episcopale jus percipit in Ecclesia sancti Blasii de Flano, ac per hoc eadem Ecclesia non pertinet ad monasterium pleno jure credimus, quod non obstante illo Capitulo privilegii, quo ipsi monasterio est indultum, ut nullus Episcopus Ecclesias utroque jure illi subjectas interdicto supponere, vel vicarium, vel clericum ejusdem monasterii synodare, vel excommunicare præsumat, præfatus Episcopus possit interdicerè dictam Ecclesiam, & excommunicare monachum ad ejus regimen^c deputatum, cum alterutrum de jure faciendum fuerit; quoniam illud caput intelligendum esse videtur de monachis aut clericis in ipso monasterio permanentibus, vel ad Ecclesias destinatis utroque jure sibi subjectas.

NOTÆ.

1. a **D** *em.*) Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc tit. cap. 4. nullibi tamen exprimitur, cui Præfato referbat Innocentius, nec inter ejus epistolas editas à Sirleto, & Bosqueto verba in præfenti transcripta reperiuntur.
2. b *Nepesinus.*) Nepis civitas est perantiqua Etruriæ, quam Strabo Nepisam vult appellare. D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

Colonia fuit populi Romani, ut referunt Frontinus, Velleius, & Patercultus relati ab Ughellio tom. 1. Ital. sacra, fol. 1096. qui refert originem, & progressum hujus Ecclesiæ, traditque seriem ejus Præfulum. His temporibus Innocentii III. eam Ecclesiam regebat Gerardus.

c *Regimen deputatum.*) Ex consensu Episcopi, juxta traditam in cap. 1. de capel. monach.